

HRVATSKI CENTAR ZA DRAMSKI ODGOJ
hcdo@hcdo.hr - www.hcdo.hr

Zagreb, 15. prosinca 2025.

ODLUKE POVJERENSTVA ZA NAGRADE I PRIZNANJA HRVATSKOGA CENTRA ZA DRAMSKI ODGOJ ZA 2025. GODINU

Povjerenstvo za nagrade i priznanja Hrvatskoga centra za dramski odgoj radilo je u sastavu **Aleksandar Bančić**, dramski pedagog iz Pule, **Snježana Čubrilo**, prof. hrvatskoga jezika i dramska pedagoginja iz Zagreba te **dr. sc. Vladimir Krušić**, dramski pedagog u nemirovini iz Zagreba.

Na poziv za nominiranje kandidata u oglašenom roku pristiglo je 14 prijedloga za doprinose i postignuća vrlo različite vrste, što govori da se dramskopedagoška praksa širi i uvrežuje u svim područjima i u svim djelatnostima koje se bave djecom i mladima. Posebno nas raduje, što ne samo naše članstvo nego i svi drugi koji se bave dramskim i kazališnim odgojem, pa i nešto šira javnost prihvaćaju naše nagrade i priznanja kao vrijedne potvrde njihova umjetničko-pedagoškoga rada.

Povjerenstvo je razmotrilo sve pristigle prijave te odlučilo da ove godine nominiranim kandidatima podijeli 8 *nagrada* i 6 *priznanja* za 2025. godinu.

Započet ćemo s proglašenjem dobitnika priznanja koja, prema propozicijama, dodjeljujemo za *aktivnosti, inicijative i postignuća*. Posljednjih nekoliko godina broj nominacija za priznanja znatno je porastao, što je dobro, jer svjedoči da naši članovi i šira javnost sve bolje prepoznaju kvalitetan rad, akcije i postignuća pojedinaca, timova i organizacija što djeluju u području dramskoga odgoja i pedagogije, koje se sve više prepoznaje kao posebna – vrijedna i zahtjevna – struka. Posebice nas raduje što nominacije za priznanja upućuju kolege, suradnici i sudionici ili naprosto osobe koje iz neposredne blizine prate i prepoznaju kvalitetan rad i postignuća predloženih kandidata. To se odnosi i na ovogodišnje nominacije koje smo sve prihvatili te donijeli odluke o predloženim kandidatima.

ŽELJKA RABUZIN, učiteljica Hrvatskoga jezika i voditeljica izvannastavnih aktivnosti, Novi Marof

Željka Rabuzin učiteljica je Hrvatskoga jezika u OŠ Petrijanec. U osnovnoj školi radi 26 godina.

Tijekom svog odgojno-obrazovnog rada bila je voditeljica raznih izvannastavnih aktivnosti jezično-umjetničkog područja, kao što su dramske, lutkarske, novinarske i radijske družine. Za svoje družine kolegica Rabuzin piše pjesme, dramske tekstove i dramtizacije. Preko desetak puta sa svojim je učenicima predstavljala Varaždinsku županiju na državnoj smotri LiDraNo.

Uz nastupe u školi, sa svojim učenicima humanitarno posjećuje staračke domove i bolnice, donoseći radost među potrebite.

Bila je hospitant i asistent u više radionica u Školi stvaralaštva *Novigradsko proljeće* te je pohađala različite edukacije za voditelje amaterskih kazališnih družina u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Hrvatskog centra za dramski odgoj i drugih.

Niz godina njeguje i radijsko te novinarsko stvaralaštvo, pa se emisije i radioigre Radija Spas, Školskoga radija OŠ Petrijanec, mogu čuti na platformi "Učenje bez granica" kao dodatni digitalni sadržaji i podrška učiteljima u planiranju nastavnog procesa.

Pet godina vodila je Dramionicu, dramsku radionicu u okviru

Društva „Naša djeca“ grada Novog Marofa, u kojem živi i aktivno sudjeluje u svim kulturno-umjetničkim događanjima.

U Varaždinskoj županiji, u kojoj se odvija njen dugogodišnji dramski stvaralački rad, danas je voditeljica Dramske radionice Centra izvrsnosti za Hrvatski jezik, gdje priprema nastupe i programe za većinu kulturnih i obrazovnih priredaba, smotri, festivala i natjecanja u organizaciji Centra i Županije.

Posljednjih desetak godina u svom stvaralačkom radu s učenicima posebnu je pozornost usmjerila na animaciju lutaka „humaneta“ („čovječica“), čime je u svoju školu donijela jednu novinu koja među učenike i učitelje unosi posebnu vedrinu i izaziva humanost. Nekoliko puta se njena družina, upravo s „humanetama“, predstavila i na smotri dječjeg lutkarskog stvaralaštva „Lutkarska zraka“ u Draganiću.

Uz rad s učenicima, u svojoj je školi pokrenula dramsku sekciju "Tralelelele" koja okuplja pedagoške djelatnike i tehničko osoblje zainteresirano za dramsko i lutkarsko stvaralaštvo.

Idejna je začetnica akcija kojima od 2021., „Godine čitanja u RH“, nastoji potaknuti mlade iz svog okruženja da više čitaju. U tu svrhu organizira u školi programe na kojima nastoji ugostiti suvremene autore čije ulomke i stihove nerijetko dramatizira.

Dobitnica je nekoliko Županovih nagrada za izvrstan odgojno-obrazovni rad u Varaždinskoj županiji te niza općinskih plaketa za najuspješnije ostvaraje i mentorstvo učenicima na državnim natjecanjima i smotrama. Nedavno je primila i nagradu Zagrebačke županije za najbolju voditeljicu na Smotri dječjeg kajkavskog stvaralaštva „Dragutin Domjanić“ u Zelini.

Svoje dramsko i lutkarsko stvaralaštvo predstavila je kroz tri Erasmus projekta sudjelujući u mobilnostima u Turskoj, Španjolskoj i Bugarskoj.

U svojoj učiteljskoj, mentorskoj i dramskopedagoškoj karijeri radila je sa stotinama djece i mladih, redovito se stručno usavršavala i razvijala svoje metode rada, radila je u prosudbenim povjerenstvima te vodila okrugle stolove.

Jedna je od recenzentica Hrvatske čitanke za 6. razred Nakladničke kuće Ljevak i ljubiteljica slikovnica s terapijskom funkcijom, kojima može, po vlastitim riječima, uz pomoć dramskih metoda barem malo raditi na ozdravljenju zajednice.

Slijedom rečenog, Povjerenstvo za nagrade i priznanja HCDO-a odlučilo je nagraditi neiscrpnim stvaralačkim aktivizam kolegice Željke Rabuzin dodjelom **Priznanja za izniman doprinos dramskom i kazališnom odgoju u okružju matične škole i lokalne zajednice te u širim okvirima školskoga života Varaždinske županije.**

LOVRO KRSNIK, redatelj, voditelj Umjetničke organizacije *Točka na i*, Zagreb

Lovro Krsnik, kazališni je redatelj, dramski pedagog i praktičar ekspresivne art terapije, nastavnik je školskog predmeta „Scenska umjetnosti i medijska kultura“ u Prvoj privatnoj umjetničkoj gimnaziji u Zagrebu te umjetnički voditelj Umjetničke organizacije *Točka na i*. Svoje umjetničko-pedagoško obrazovanje, započeto već u mladosti u Učilištu ZKM-a, gdje je kao polaznik osobno doživio i prepoznao blagotvorne učinke kazališnog odgojnog i stvaralačkog rada, nastavio je tijekom svoga umjetničkog školovanja produbljivati dodatnim edukacijama pri uglednim glumačkim „školama“ poput one Michaela Chekhova i Arthura Lessaca, te sudjelujući u edukacijama i oblikujući programe dramskopedagoškoga rada sa specifičnim skupinama kao što su djeca i osobe s fizičkim ili intelektualnim oštećenjima, izbjeglice, mladi s problemima u ponašanju i sl.

Od 2020. g. Lovro je na čelu Umjetničke organizacije *Točka na i* čija je osnovna djelatnost studijski kazališni rad s odraslima, studentima i seniorima. *Točka na i* nije tek prostor dramske igre – to je prostor zajednice, pažljivo i smisleno strukturirane podrške, gdje je svaki detalj promišljen i svatko viđen, gdje se potiče i razvija snažna empatija prema grupi i pojedincima te predanost zajedničkom stvaralačkom procesu.

Iste etičke odnosno pedagoške ciljeve kolega Lovro Krsnik njeguje i u svom nastavničkom poslu u školi, gdje sadržaje i ishode svog predmeta „Scenska umjetnost i medijska kultura“ ostvaruje praktičnim stvaralačkim radom s učenicima na oblikovanju i izvođenju predstava i scenskih nastupa. Njihove predstave bave se osjetljivim temama: vršnjačkim nasiljem, prevelikim ambicijama, maloljetničkom depresijom, prateći pritom jasno razvijene pedagoške ciljeve.

Predstave ne ostaju zatvorene u učionici ili ograničene na nastupe na LiDraNu, već su izvođene po drugim školama i u prigodama za javni nastup ili kao dio složenijih programa realiziranih u suradnji s *Točkom na i* i drugim ciljanim ustanovama. U protekloj godini osobito vrijedan projekt realiziran je u suradnji sa Studijskim centrom socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, gdje je preko 250 studenata pratilo izvedbe školske predstave „Pavle sam na svijetu“ te nakon toga sudjelovalo u radionicama na temu maloljetničke depresije, s Lovrom Krsnikom kao facilitatorom rasprava i refleksije. Raznovrsnim projektima koje pokreće kroz *Točku na i* te svojim radom u školi, Lovro povezuje razne skupine te područja života u kojima metode primijenjenog dramskog i kazališnog rada nalaze svoju primjenu.

Prosudbeno povjerenstvo kolegi Lovri Krsniku s radošću dodjeljuje **Priznanje Hrvatskoga centra za dramski odgoj za realizaciju akcija i inicijativa u prošloj godini kojima povezuje različite dionike i područja dramskog/kazališnog odgojnog rada, među kojima posebno ističemo projekt suradnje sa Studijskim centrom socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu.**

NIKOLINA HRGA, specijalistica dramske pedagogije, voditeljica Dramskog studija *Pontes*, Rijeka

Nikolina Hrga, specijalistica dramske pedagogije i voditeljica Dramskog studija Pontes u Rijeci, u protekloj je godini pokrenula je i realizirala nekoliko akcija i projekata na širem području Primorsko-goranske županije.

Projekt „Kazalište u vrtiću“, koji se odvijao od listopada prošle do lipnja ove godine, provela je u tri vrtića – u Rijeci, Crikvenici i Selcu te u Kastvu, čime je djeci predškolske dobi omogućila iskustvo kazališta kao prostora stvaranja, igre i zajedništva. Iz projekta je proizašla i predstava „Nije me strah“, oblikovana u suradnji s malim predškolicima, koja je kroz dramski proces istraživala dječje emocije, strahove i hrabrost te poticala

emocionalnu pismenost i samopouzdanje kod djece. Projekt je podržalo Ministarstvo demografije i iseljništva, A nije bio ograničen samo na rad s djecom, već je uključio i edukaciju odgojiteljica, koja se sastojala od 10 radionica na kojima je sudjelovalo 14 odgajateljica pružajući im znanja i alate za primjenu dramskih metoda u svakodnevnoj praksi.

U protekloj godini Nikolina je na Prvoj riječkoj hrvatskoj gimnaziji, u sklopu IB međunarodnog programa, prvom razredu predavala predmet Drama, čime je nastavila širiti polje dramskog odgoja kao školskog predmeta. Od rujna pak ove godine Nikolina na istoj gimnaziji predaje Dramu prvom i drugom IB razredu.

Poseban doprinos zajednici vidljiv je u programu Memorabilije, koji se izvodi drugu godinu i koji okuplja 30 osoba starije životne dobi. Kroz dramske radionice, sudionici ponovno otkrivaju vlastiti glas i kreativnost, što ima izniman učinak na njihovo samopouzdanje, socijalnu povezanost i kvalitetu života. Za polaznike program je besplatan zahvaljujući potpori Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije.

U Dramskom studiju Pontes, koji ove godine okuplja više od 80 djece i mladih, Nikolina nastavlja graditi stabilan i poticajan prostor umjetničkog i osobnog razvoja. Njezini programi temelje se na procesu, a ne na rezultatu, te kod polaznika razvijaju socijalnost, empatiju, komunikacijske vještine, suradnju te kritičko razmišljanje.

Slijedom opisanih aktivnosti Povjerenstvo za nagrade i priznanja zaključilo je da kolegica Nikolina Hrga u potpunosti zaslužuje **Priznanje za realizaciju akcija i inicijativa pokrenutih protekle godine kojima promiče i unapređuje dramski odgoj u matičnom okružju Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije.**

Policijska škola „Josip Jović“, Zagreb

Svjesni važnosti dramskog odgoja u razvoju mladih u osjetljivim godinama, Policijska škola „Josip Jović“ pokrenula je 2023. godine dramsku skupinu kao jednu od svojih izvannastavnih aktivnosti. Dramska je isprva brojila mali broj članova, no vremenom postaje kreativno susretnište učenika škole i polaznika Policijske akademije. Učenici su sudjelovali na brojnim natjecanjima i smotrama te ostvarili sjajne rezultate od čega izdvajamo: županijske smotre LiDraNo 2023. i 2014. te sudjelovanje na državnoj smotri LiDraNo 2024. Učenici njeguju vlastiti izričaj i stvaraju autorske predstave. Osim natjecanja dramska skupina nastupa na obilježavanju svih obljetnica u organizaciji Akademije i Ministarstva unutarnjih poslova: Borovo Selo, Glina, Struga Banska. Također je sudjelovala u međunarodnom projektu *Excuse me officer* te na Susretu scenskog govornog stvaralaštva mladih *Zvezda(ni)ne staze*.

Uvrštenje dramskoga rada kao izvannastavne aktivnosti u odgojne programe ove vrlo specifične i zahtjevne škole svjedoči da je dramskopedagoški rad prepoznat kao važna karika u životu i profesionalnom obrazovanju budućih policajaca i policajki, te će im iskustvo i alati dobiveni u dramskom radu višestruko koristiti u budućem zanimanju, jer osim jačanja samopouzdanja i samopoštovanja dramski rad potiče empatiju i razumijevanje emocija te složenih međuljudskih odnosa i situacija, razvija komunikacijske vještine i timski rad iznimno potreban u njihovu budućem zanimanju.

Stoga je Povjerenstvo s radošću donijelo **odluku da Policijskoj školi „Josip Jović“ dodijeli priznanje za uspješno pokretanje i rad školske dramske skupine, te posebice za uključivanje dramskopedagoških metoda u odgojne programe škole.** Čestitamo!

Osnovna škola Draganići, Draganići

Osnovna škola Draganići od 2019. godine uspješno organizira jedinstvenu smotru dječjeg lutkarskog stvaralaštva učenika osnovnih škola Republike Hrvatske pod nazivom „Lutkarska zraka“. Smotra je pokrenuta, s jedne strane, iz svijesti o velikim mogućnostima uporabe lutkarskog medija u školskim okvirima, a s druge, iz činjenice da te mogućnosti, lišene sustavnije stručne potpore, ostaju neiskorištene. Stoga si je smotra od samog početka, uz predstavljanje dječjeg lutkarskog stvaralaštva, postavila kao zadaću i organizaciju lutkarskih te dramskopedagoških edukacija za sudionike.

Projekt se temelji na jasno postavljenim ciljevima: poticati interes za lutkarstvo i uporabu lutke kao nastavnog pomagala i sredstva u odgojno obrazovnom procesu, educirati učitelje i voditelje nizom dramsko-pedagoških i lutkarskih radionica, približiti lutku kao medij u odgojno obrazovnom procesu kao jednu od mogućih metoda pri pristupu tabuima i osjetljivim temama, osuvremeniti nastavni proces uvođenjem novih metoda i oblika poučavanja.

Do sada je na smotri izvedeno oko 80 dječjih lutkarskih predstava, održano je 10 lutkarskih radionica i stručnih predavanja te niz manjih kreativnih radionica koje vode učitelji i djelatnici Osnovne škole Draganići na kojima učenici sudionici smotre upoznaju bogatu kulturnu baštinu Draganića. Do danas je „Lutkarska zraka“ okupila više od tisuću sudionika iz Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine.

Sve aktivnosti smotre financiraju se isključivo vlastitim sredstvima škole uz podršku Općine Draganići. Posebno treba istaknuti predanost i podršku učitelja i djelatnika škole na čelu s ravnateljicom, gđom Maricom Jurčić te podršku i suradnju lokalne zajednice, Općine Draganići, zahvaljujući čemu je projekt izrastao u primjer dobre prakse i važan doprinos odgojno-obrazovnom sustavu.

Temeljem rečenog Povjerenstvo dodjeljuje Osnovnoj školi Draganići posebno **Priznanje za uspješno pokretanje, organizaciju i održavanje Smotre dječjeg lutkarskog stvaralaštva učenika osnovnih škola Republike Hrvatske „Lutkarska zraka“, čime je lutkarstvo te lutkari u Hrvatskoj i široj regiji, koji rade s djecom, dobili svoje posebno mjesto okupljanja i stručnog usavršavanja, gdje se razvija i potiče dječje stvaralaštvo, ostvaruje suradnja među školama te stvaraju veze, poznanstva i razvijaju prijateljstva među sudionicima.**

Reflektor teatar nezavisna je omladinska kazališna produkcija iz Beograda izrasla iz kazališnog programa umjetničke organizacije *Centar E8*. Pod ovim imenom kazalište radi od siječnja 2017. godine, ali je na kazališnoj sceni u Srbiji i regiji prisutno od 2012. godine, s predstavama i projektima koji spajaju aktivizam i umjetnost, lično i političko, etiku i estetiku. S ciljem promicanje angažiranog, novog i drugačijeg kazališnog izraza u radu s mladima. S uvjerenjem da kazalište ne čine zgrade, već ljudi i ideje, *Reflektor teatar* svoje predstave izvodi u

različitim prostorima i na različitim lokacijama, a rad s mladima bazira se na radioničkim metodama i tehnikama procesnog kazališta, kojima se obrađuju i preispituju značajna društvena pitanja kao što je suočavanje s prošlošću, socijalne i idejne vrednote, ljudska prava, rodna ravnopravnost i sl. U svom radu u pravilu koriste dokumentarni i edukativni pristup u kojem je stvaralački proces jednako važan kao i produkt. Svojim predstavama nastoje reflektirati, promišljati društvo i baciti svjetlo na njegove mračne strane.

Pored brojnih aktivnosti, projekata, predstava i nastupa širom regije kazalište 2024. godine pokreće **Reflektor teatar festival**, koji je svojim drugim ovogodišnjim izdanjem u punom smislu potvrdio vrijednost svog pokretanja. Festival je održan krajem studenoga zahvaljujući potpori iz programa Europske Unije i UNESCO-a, trajao je osam dana uz učešće predstava iz Sarajeva, Zagreba, Podgorice, Mostara, Prištine i Beograda, a tematski je bio vezan uz 30. obljetnicu potpisivanja Daytonskog sporazuma kojim su okončani ratovi u Bosni i Hercegovini te u Hrvatskoj. Sve predstave i programi festivala bavili su se temama rata i mira te suočavanja s prošlošću. Stvarajući ovogodišnji program autorski tim festivala u prvi je plan stavio pitanja – na koji način događaji iz prošlosti oblikuju našu sadašnjost, te kako će naša sadašnjost oblikovati budućnost generacija koje će živjeti na ovim prostorima. Predstave i ostala festivalska događanja te odaziv brojne mlade zainteresirane i zahvalne publike u punoj su mjeri potvrdili važnost pokretanja ovog novog regionalnog angažiranog, stvaralačkog, umjetničkog i edukativnog kazališnog festivala u čijem je fokusu glas mladih ljudi s kojima se u stvaralačkoj suradnji, skupnim oblikovanjem, kazalištem preispituju važne teme života i suživota, prošlosti i budućnosti zajednica i društava kao i individualnih sudbina na ovim prostorima.

Povjerenstvo za nagrade i priznanja donijelo je odluku da se *Reflektor teataru* dodijeli **Priznanje za pokretanje REFLEKTOR TEATAR FESTIVALA kao regionalnog susretništa kazališta koja rade s mladima i koja u svojim ciljevima imaju zapisan društveni angažman i razvoj kritičke svijesti mladih stvaralaca te autorsko oblikovanje vlastitih teatarskih formi i iskaza.**

TIHOMIR KOSIĆ, amaterski glumac i redatelj, pokretač i voditelj Scene Sisak

Tihomir Kosić već gotovo pet desetljeća djeluje u području kazališnog i dramskog odgoja, predano razvijajući amatersko kazalište kao prostor umjetničkog izraza, obrazovanja i društvene angažiranosti. S kazalištem je povezan od djetinjstva — od 1977. godine aktivno sudjeluje u tadašnjoj Pionirskoj sceni u Sisku, gdje ostvaruje niz zapaženih uloga u predstavama i mjuziklima za djecu. Kroz godine kontinuirano usavršava svoje znanje u području glume, režije i plesa, a tijekom boravka u Salzburgu surađuje s tamošnjim kazališnim amaterima i plesnom akademijom SEAD. Godine 2010. osniva Scenu Sisak, čiji je voditelj, redatelj i glumački mentor. Pod njegovim vodstvom Scena Sisak postaje jedno od najuglednijih amaterskih kazališta u Hrvatskoj, prepoznato po visokoj umjetničkoj razini, inovativnosti i pedagoškom pristupu. Kosićev redateljski opus broji petnaest predstava, od kojih su mnoge nagrađene na županijskim, državnim i međunarodnim festivalima kazališnih amatera.

Tri njegove predstave (*Na pučini*, *Majke* i *Smrt i djevojka*) dobile su preporuku Agencije za odgoj i obrazovanje RH za izvođenje u obrazovnim ustanovama, čime je njegov rad dobio i službenu potvrdu odgojno-obrazovne vrijednosti.

Kosić redovito sudjeluje na stručnim radionicama i seminarima za kazališne pedagoge i amatere (među Nikolić, David Zinder).

Kroz Scenu Sisak odgaja nove generacije amaterskih glumaca i kazališnih entuzijasta, potičući njihovu kreativnost, samopouzdanje i osjećaj za zajednički rad. U svom radu s mladim amaterima Kosić zagovara kazalište kao prostor osobnog traganja i propitivanja svijeta i društva u kojem živimo i ustrajno gradi most između profesionalnog i amaterskog kazališta, afirmirajući kazališni odgoj kao trajnu vrijednost kulturnog života Siska i Hrvatske.

Njegov umjetnički rad višekratno su prepoznali i pohvalili kazališni kritičari i teatrolozi poput Igora Ružića, Dubravke Crnojević Carić, Roberta Raponje, Mire Muhoberac i Zorana Mužića, koji u svojim osvrtima ističu njegovu redateljsku dosljednost, inovativnost i doprinos razvoju amaterskog kazališta. Prosudbeno povjerenstvo za dodjelu nagrada i priznanja sa zadovoljstvom je donijelo odluku da kolegi Tihomiru Kosiću dodijeli **Nagradu za poseban doprinos dramskom odgoju i kazališnoj kulturi matičnog okružja Grada Siska i Sisačko-moslavačke županije ostvaren dosljednim promicanjem amaterskog kazališta kao prostora umjetničkog istraživanja, osobnog razvoja i društvene refleksije.**

NATAŠA JURIĆ STANKOVIĆ, prof. Hrvatskoga jezika i dramska pedagoginja, Šibenik

Nataša Jurić Stanković, učiteljica Hrvatskoga jezika u zvanju izvrsne savjetnice, zaposlena je u OŠ Petra Krešimira IV. u Šibeniku. Od samih početaka svoga rada kontinuirano se educira u području dramske pedagogije na brojnim radionicama istaknutih dramskih pedagoga. Članica je Hrvatskoga centra za dramski odgoj od početka njegova djelovanja te je 2003. godine stekla zvanje dramskoga pedagoga.

Dugogodišnja je voditeljica školske dramske skupine, a znanja iz dramske pedagogije prenosi na radionicama za učenike i učitelje na županijskoj i državnoj razini. Predavačica je na stručnim skupovima županijskih stručnih vijeća za osnovnu i srednju školu Šibensko-kninske županije s temama iz metodike nastave Hrvatskoga jezika te na regionalnim i državnim stručnim skupovima, najčešće o primjeni dramskopedagoških metoda u nastavi Hrvatskoga jezika i Povijesti.

Suautorica je više školskih udžbenika i nastavnih materijala iz hrvatskoga jezika za osnovnu školu u koje integrira dramske

metode. Bila je suvoditeljica dramskih radionica pri Hrvatskom centru za dramski odgoj na temu *Dramske metode u nastavi hrvatskoga jezika*.

Sa školskom dramskom skupinom sudjeluje na svim razinama smotre LiDraNo, a devet je puta sudjelovala i na državnoj razini sa skupnim ili pojedinačnim izvedbama učenika.

Od 2001. godine članica je županijskih prosudbenih povjerenstava za scenski izraz na smotri LiDraNo u Šibensko-kninskoj županiji. Hospitirala je i suvodila Scensku radionicu Škole stvaralaštva Novigradsko proljeće. Stalna je suradnica Međunarodnoga dječjeg festivala, gdje je vodila dramske radionice.

U nastavnome radu kontinuirano primjenjuje dramskopedagoške metode te je sudjelovala u izradi priručnika *Zamisli, doživi, izrazi! Dramske metode u nastavi hrvatskoga jezika* u izdanju HCDO-a, koji promiče dramski odgoj u nastavi Hrvatskoga jezika.

Suautorica je stručnoga članka *Dramske metode u nastavi povijesti* objavljenoga u časopisu *Povijest u nastavi* (2004.) te suautorica u priručniku *Odgoj za građanstvo, odgoj za život* (priručnik aktivnih metoda za građanski odgoj i obrazovanje s primjerima iz prakse) u izdanju HCDO-a (2017.). O svojim dramskopedagoškim aktivnostima objavljuje tekstove u časopisu *Osvit* šibenskoga ogranka Matice hrvatske. Polazila je strukturirane tečajeve iz dramskog odgoja u Rigi (2018.) i Ateni (2024.).

Svojim dugogodišnjim djelovanjem Nataša Jurić Stanković znatno pridonosi razvoju i afirmaciji dramskopedagoškoga rada na lokalnoj i nacionalnoj razini, u nastavnoj praksi i izvannastavnim aktivnostima te u kulturnom životu zajednice. Njezino sustavno promicanje dramskog izraza i metode

rada učvršćuje i osigurava važnu ulogu dramskoga odgoja u hrvatskom obrazovnom i kulturnom prostoru.

Stoga joj Povjerenstvo dodjeljuje **Nagradu za poseban doprinos dramskom odgoju u Hrvatskoj ostvarenim sustavnim dramskopedagoškim radom u školskom i izvannškolskom okruženju, osmišljavanjem i vođenjem edukativnih programa i radionica, primjenom dramskopedagoških metoda u nastavi te sudjelovanjem u izradi stručnih priručnika.**

STELA MACAKANJA BAČIĆ, prof. Hrvatskoga jezika, dramska pedagoginja-mentorica, Osijek

Dramskopedagoško djelovanje **Stele Macakanje Bačić** traje preko dvadeset godina, a obuhvaća vođenje dramskih skupina, realizaciju predstava, kreiranje autorskih projekata, mentoriranje učenika i studenata, organizaciju radionica te stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika. Od 2007. godine zaposlena je u Graditeljsko-geodetskoj školi Osijek kao profesorica hrvatskoga jezika, gdje razvija bogatu mrežu izvannastavnih aktivnosti poput Drama kluba *Crni mačak*, Kluba volontera *Budi promjena* te programa Aktivnog građanstva, ali i uvodi dva fakultativna predmeta, Građanski odgoj i obrazovanje i Dramski odgoj, koje kontinuirano provodi.

Uz formalnu nastavu, vodila je i brojne dramske studije u lokalnim institucijama i udrugama kao što su Dječji kreativni centar *DOKKICA*, Kulturni centar Osijek, udruga *Tea Modestia*, Marko Svrtan i (NE)KULTURA), a godinama vodi i dramske radionice u Međunarodnoj koloniji mladih Ernestinovo. U njezinim programima sudjelovale su stotine djece i mladih.

2016. godine Hrvatski centar za dramski odgoj dodjeljuje joj zvanje „dramskog pedagoga–mentora“, a trenutno završava Poslijediplomski specijalistički studij dramske pedagogije na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu, čime dodatno unapređuje svoj profesionalni razvoj.

Kao povjerenica osječkog ogranka Hrvatskoga centra za dramski odgoj (od 2019.) vodila je, organizirala i sukreirala velik broj stručnih edukacija za odgojitelje, učitelje, nastavnike, pedagoge i psihologe diljem županije i šire. Njezin je doprinos posebno vidljiv u kreiranju i višegodišnjem vođenju međunarodnog edukacijskog projekta *Dramska abeceda*.

Tijekom godina održala je više desetaka stručnih dramskopedagoških radionica poput: *Kad pokreti govore*, *Tjelesna ekspresija lika*, *Dramska improvizacija*, *Osnove dramatizacije*, *Osnove lutkarstva*, *Rad na tekstu*, *Dramskopedagoške metode u nastavi*, *Metode kinestetičkog učenja* i mnoge druge, u organizaciji škola, udruga, stručnih vijeća i međunarodnih projekata (Erasmus+, Zavod za obrazovanje u kulturi Slovenija itd.).

Stelu odlikuje iznimna sposobnost stvaranja poticajnog, sigurnog i kreativnog okruženja u kojem se učenici osjećaju viđeno, prihvaćeno i osnaženo. Uz njezino vodstvo razvijaju samopouzdanje, komunikacijske vještine, emocionalnu pismenost, suradničke odnose i umjetničku kreativnost, što su temelji dramskoga odgoja.

S učenicima je sedam puta predstavila svoju školu na državnoj smotri *Lidrano*, a njezine su predstave i dramske radionice izvedene i na festivalima i stručnim skupovima diljem Hrvatske i inozemstva. U lokalnoj zajednici realizirala je niz interaktivnih predstava i performansa, čime je dramski odgoj snažno približila široj publici.

Autorica je i dugogodišnja voditeljica dviju iznimno vrijednih inicijativa. Prva je:

- Zimska kreativna škola *Graditelji* – To je državni projekt u kojem učenici i vanjski suradnici kroz dramske i kreativne radionice povezuju umjetničke, tehničke i obrazovne sadržaje.

Druga je:

- Međunarodna škola hrvatskoga jezika i kulture Faust Vrančić, višegodišnji međunarodni projekt na otoku Prviću, kod Šibenika, unutar kojeg vodi dramske radionice za sudionike iz više zemalja.

Brojnim projektima u partnerstvu s udrugama civilnog društva (PRONI, Medijacijski centar MSvijet, Centar za izvrsnost, DOKKICA, Kulturni centar Osijek) Stela dramskim metodama potiče: humanost, nenasilnu komunikaciju, solidarnost, interkulturalno razumijevanje te aktivno i odgovorno građanstvo.

Na temelju svega navedenog, Povjerenstvo za nagrade i priznanja s radošću dodjeljuje kolegici Steli Macakanji Bačić **Nagradu za izniman doprinos razvoju dramskoga odgoja ostvaren dugogodišnjim sustavnim radom s učenicima, pokretanjem akcija i projekata te oblikovanjem i izvedbom brojnih radionica i edukacija u matičnoj školi i odgojno-obrazovnom sustavu, u užoj i široj lokalnoj zajednici te u nacionalnim i međunarodnim razmjerima.**

UDRUŽENJE BAZAART, Reprezentativno udruženje u kulturi za naučnoistraživačke i edukativne delatnosti, Beograd

5A3A²rt

Prepoznavši odgoj i obrazovanje kao jedini održivi izlaz iz dugotrajne i duboke društvene krize, **Udruženje BAZAART** već 25 godina nastoji podržati sve oblike kritičkoga odgoja i obrazovanja razvojem programa i alata namijenjenih djeci, mladima, učiteljima,

nastavnicima, edukatorima i građanstvu, zasnovanih na dramskom pristupu, kreativnoj pedagogiji i kulturnom obrazovanju.

Svojim aktivnostima BAZAART stvara regionalno značajnu platformu za kontinuirani razvoj dramske pedagogije i za njenu svestranu primjenu, u raznovrsnim odgojno-obrazovnim situacijama i kontekstima, u radu s djecom, mladima, učenicima, studentima, učiteljima i nastavnicima, edukatorima u neformalnom obrazovanju, kao i za usku suradnju sa stručnjacima, znanstvenim istraživačima te aktivistima u više polja.

Djelatnost Udruženja obuhvaća izravne programe s djecom i mladeži, posebno s onom iz ranjivih i marginaliziranih skupina – izbjegličkih zajednica, učenika stručnih škola i djece koja žive u ekstremnom siromaštvu. Kroz radionice i kolektivne kreativne procese razvijaju se socioemocionalne kompetencije i kulturna pismenost, mladima se pruža prostor za stvaralačko izražavanje i kritičko promišljanje. Istovremeno, BAZAART intenzivno radi s učiteljima i nastavnicima, razvijajući metode i tehnike učenja kroz dramu u područjima poput interkulturalnog obrazovanja, održivog razvoja, rodne ravnopravnosti i međugeneracijskoga dijaloga. Programi često nastaju u suradnji sa stručnjacima i istraživačima, a prate ih detaljni radionički scenariji dostupni javnosti. Nizom akreditiranih seminara dužeg trajanja, realiziranih kroz mrežu LOTREC – „lokalnih resursnih centara za dramsku edukaciju nastavnika“ – Udruženje je tijekom više godina educiralo tisuće učitelja i nastavnika u Srbiji, a suradnjom u Erasmus+ projektima te sudjelovanjem u radioničkim programima međunarodnih konferencija i kongresa IDEA-e obuhvatilo je i stotine učitelja, nastavnika i edukatora u zemljama regije, u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Hrvatskoj te u Europi i svijetu.

Od 2015. godine BAZAART organizira i **Godišnju konferenciju za dramsko i kulturno obrazovanje**, koja je prerasla u središnje žarište regionalnog okupljanja praktičara, istraživača i edukatora.

Poseban doprinos BAZAART pruža kroz ediciju „**Dramagogija**“, jedinstvenu biblioteku dramskopedagoških i znanstvenih publikacija koje se slobodno distribuiraju i koriste širom regije. Do danas je objavljeno 19 knjiga – priručnika, zbirki dramskih tekstova i naučnih studija – čime je BAZAART značajno obogatio skromnu literaturu u području dramske pedagogije.

BAZAART već godinama surađuje s čimbenicima i nositeljima dramskoga odgoja u Hrvatskoj. **Suradnja s Učiteljskim fakultetom u Zagrebu** uspostavljena je već 2016. godine, na njihovoj 2. Konferenciji, kada je predstavljen novopokrenuti program Poslijediplomskog specijalističkog studija dramske pedagogije. Suradnja je nastavljena tijekom godina suradnjom s Hrvatskim centrom za dramski odgoj. BAZAART je član CEDEUM-a, Centra za dramu u edukaciji i umjetnosti, dugogodišnje partnerske organizacije HCDO-a, kao i Europske mreže IDEA-e, te aktivno sudjeluje u programima i manifestacijama ovih krovnih udruženja

Kao reprezentativno udruženje nacionalnog značaja, BAZAART predlaže kandidate za najviša nacionalna priznanja u oblasti kulturnog stvaralaštva. Udruženje je ustanovilo i vlastitu nagradu **NADEŽDA**, koju dodjeljuje za izuzetan doprinos dramskoj i umjetničkoj edukaciji,

Svekolikim svojim aktivnostima – edukativnim, umjetničkim, istraživačkim i izdavačkim – BAZAART je u proteklih 20 i više godina postao nezaobilazni nosilac razvoja dramske pedagogije, kulturnog obrazovanja, regionalne saradnje i kulturne demokracije ne samo u vlastitoj zemlji, već u širim regionalnim i europskim prostorima.

Stoga Povjerenstvo za nagrade i priznanja s velikim poštovanjem i uvažavanjem Udruženju **BAZAART** iz Beograda, dodjeljuje **Nagradu za izniman doprinos dramskom odgoju i pedagogiji u Srbiji i široj regiji ostvaren dugogodišnjim kontinuiranim razvijanjem dramskopedagoške struke, brojnim edukacijama osnovnih nositelja dramskopedagoškoga rada, organiziranjem stručnih skupova, izdavačkom djelatnošću, umrežavanjem i povezivanjem organizacija i pojedinaca iz regije i svijeta te zagovaranjem i aktivnim promicanjem regionalne suradnje i kulturne demokracije.**

IRENA VITALJIĆ, dramska pedagoginja, učiteljica i psihoterapeutkinja, Zagreb

Dramska pedagoginja, učiteljica i psihoterapeutkinja **Irena Vitaljić** dramskom pedagogijom bavi se od 1997. godine. Dramskopedagoški rad započela je u Zadru, gdje je vodila radionice, nastupala u predstavama te sudjelovala u organizaciji kazališnih manifestacija. Jedna je od osnivačica Kazališne udruge *Igrajmo se Zadar*. Dolaskom u Zagreb posvećeno je radila u Učilištu Zagrebačkog kazališta mladih punih 16 godina, stvarajući niz kreativnih dramskopedagoških procesa i produkcija s djecom i mladeži. Nakon završene Visoke učiteljske škole u Zadru kontinuirano se usavršavala na dramskim edukacijama, a od 2015. i u području psihoterapije. Tijekom i nakon završenog stručnog obrazovanja za psihodramsku terapeutkinju na Institutu za psihodramu te edukacije za dječju integrativnu terapeutkinju svoja znanja počela je primjenjivati u Osnovnoj školi Ksavera Šandora Gjalskoga u Zagrebu gdje od 2004. godine radi kao učiteljica u produženom boravku. S učenicima svakodnevno oblikuje raznovrsne radionice u kojima povezuje dramskopedagoške metode s alatima iz psihološke prakse, što se posebno pokazalo dragocjenim tijekom pandemije Covida - 19 te nakon zagrebačkog potresa kada je djeci bila potrebna podrška, utjeha i vraćanje osjećaja sigurnosti.

Završila je i edukaciju za psihoterapijsku metodu tjelesno usmjerenog pristupa (*Somatic Experiencing*) koju uspješno uključuje u svoj svakodnevni učiteljski rad. Posebno se ističe njezin autorski projekt „Tko sam ja“, u kojem povezivanjem različitih aktivnosti s elementima dramskog odgoja, dječje psihodrame i tjelesno orijentiranog pristupa. Irena s učenicima stvara sigurno i poticajno okruženje za učenje. Svojom jedinstvenom metodom rada ne samo da potiče implicitno usvajanje nastavnih sadržaja i osnova dramskog odgoja, već i pruža podršku za očuvanje mentalnog zdravlja te unapređuje školski kurikulum izvan redovne nastave.

Usto, Irena djeci prenosi svoju strast za kazalištem te s predstavama nastupa na LiDraNu i školskim priredbama.

O svojem autorskom projektu objavila je stručni rad u zborniku 3. međunarodna znanstvene i umjetničke konferencije Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti pod nazivom “Odgoj i obrazovanje (danas za) sutra: premošćivanje jaza između učionice i realnosti”.

Svoje bogato znanje i iskustvo prenosi studentima Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, omogućujući studentima Radne terapije iskustveno sudjelovanje u radionici „Tko sam ja“ koja predstavlja vrijedan dodatak školskom preventivnom programu. Godine 2022. postaje asistentica na edukacijama za metodu *Somatic Experience* u Zagrebu, a asistira i pri supervizijama iste edukacije u Bosni i Hercegovini te *online* u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je također održala nekoliko *online* radionica. Aktivno sudjeluje izlaganjima na stručnim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu, volontira u međunarodnim projektima podrške te u suradnji s međunarodnim udrugama i institucijama drži niz radionica i predavanja. Svojim

pristupom, u kojem se dramska pedagogija sjajno spaja s alatima različitih psihoterapijskih pravaca, Irena Vitaljić osmislila je nešto novo, drugačije i izuzetno korisno te je stoga njezin specifični doprinos dramskoj pedagogiji tim više dragocjen i značajan.

„Sretno je dijete koje Irenu ima za učiteljicu jer će, uz školsko znanje, dobiti i ono puno vrijednije – znanje o sebi i svijetu koji ga okružuje.“ Tako o Ireni govori Katarina Kolega koja je pisala prijedlog za nagradu.

A naše se Povjerenstvo u potpunosti slaže s ovakvom ocjenom te nagrađuje Irenu Vitaljić **Nagradom za izniman doprinos dramskom odgoju u Hrvatskoj ostvaren unošenjem dramskopedagoške metodike u školske izvannastavne programe i aktivnosti, povezivanjem dramskog odgojnog rada s ciljevima i metodama integrativne dječje psihoterapije, osmišljavanjem individualnih i grupnih psihosocijalnih i kreativno-razvojnih radionica i programa dječje psihodrame uporabom dramskopedagoških metoda i tehnika te sudjelovanjem u stručno-znanstvenim istraživanjima područja kojim se bavi.**

DRAMSKI STUDIO ISTARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA – GRADSKOG KAZALIŠTA PULA

Dramskom i plesnom studiju Istarskog narodnog kazališta – Gradskog kazališta Pula Hrvatski centar za dramski odgoj dodjeljuje **Nagradu za trajan doprinos dramskom/kazališnom odgoju u matičnoj Istarskoj županiji te u Republici Hrvatskoj**, povodom tridesete obljetnice njegova neprekinutog djelovanja (1996.–2026.). Tijekom tri desetljeća kontinuiranog rada Studio je izrastao u jedno od najvažnijih središta dramskog i plesnog odgoja u Istri i Hrvatskoj, te je svojim programima i predstavama odgojio generacije djece, mladih i odraslih, stvarajući zajednicu utemeljenu na kazališnom stvaralaštvu, učenju i dijalogu.

Osnovan u veljači 1996., Studio je od samih početaka oblikovan kao otvoren prostor kazališnog istraživanja i osobnog razvoja. Danas ga pohađa oko dvjestotinjak djece i mladih, organiziranih u više dramskih i plesnih grupa različitih razina – od početničkih do naprednih i specijaliziranih – uz programe za odrasle i umirovljenike. Takva struktura omogućuje stvaranje međugeneracijske, inkluzivne i otvorene kazališne zajednice u kojoj polaznici svih dobi kroz kazalište razvijaju kreativnost, socijalne vještine, empatiju i kritičko mišljenje.

U proteklih trideset godina Studio je producirao preko sedamdeset profesionalno vođenih predstava za djecu i mlade, koje čine važan dio repertoara Istarskog narodnog kazališta. Među brojnim naslovima ističu se “Snježna kraljica”, “Trnjeroža”, “Mijao!Jao!”, “Čarobnjak iz Oza”, “Ima da te ima”, “Putovima glagoljaša”, “Eni”, “Petar Pan”, “Razredni neprijatelj”, “DNK,” i mnoge druge. Sve su one nastajale kroz

cjelovit umjetničko-pedagoški proces koji obuhvaća istraživanje, improvizaciju, razvoj teksta, scenski pokret i javnu izvedbu, čime Studio mladima pruža iskustvo stvaranja kazališnog djela od prvog impulsa do publike.

Posebnu vrijednost Studiju daje dugogodišnja primjena metoda kazališta potlačenih Augusta Boala, osobito forum-kazališta, kroz koje polaznici i gledatelji aktivno promišljaju teme nasilja, ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i građanske odgovornosti. Studio je na taj način kazalište promišljao i prakticirao kao prostor demokratskog dijaloga i društvene promjene, u stalnoj suradnji sa školama, udrugama i institucijama, čime je dramski odgoj povezao s građanskim odgojem i socijalnim razvojem zajednice.

Kvaliteta i kontinuitet programa oslanjaju se na stručan i predan voditeljski tim: dramske pedagoge Marijanu Peršić i Luku Mihovilovića te plesnu pedagoginju i koreografinju Andreu Gotovinu, svo troje višestruko nagrađivano na nacionalnoj razini za doprinos dramskom i plesnom odgoju. Njihova stručnost, pedagoška vizija i posvećenost polaznicima temelj su stabilnosti i razvoja Studija, koji i nakon tri desetljeća ostaje primjer angažirane, inovativne i zajedništvom prožete dramskopedagoške prakse.

Zahvaljujući kontinuiranom tridesetgodišnjem djelovanju, širokom dohvat u svojih programa, umjetničkoj produkciji, primjeni progresivnih pedagoških metoda i stvaranju snažne kazališne zajednice, Dramski i plesni studio Istarskog narodnog kazališta – Gradskog kazališta Pula u potpunosti ispunjava kriterije **Nagrade za trajan doprinos dramskom/kazališnom odgoju u matičnoj Istarskoj županiji te u Republici Hrvatskoj**. Dodjela ove nagrade u godini obilježavanja 30. obljetnice rada predstavlja zaslužen priznanje svim generacijama polaznika, voditelja i suradnika koji su trajno zadužili hrvatski dramski odgoj.

dr. sc. SUNČICA MILOSAVLJEVIĆ, redateljica i dramska pedagoginja, Beograd

Kazališna redateljica po obrazovanju, a edukatorica i aktivistica po vokaciji, **Sunčica Milosavljević** bavi se kazalištem od djetinjstva, a dramsko-pedagoškim radom od studija, ujedinjujući umjetničke, pedagoške i aktivističke sposobnosti, umijeća i motivaciju u snagu kojom danas svestrano pokreće tokove razvoja dramskopedagoškog polja u kojem djeluje.

Kao mlada kazališna redateljica, u godinama koje su se podudarale s ratovima u bivšoj Jugoslaviji, Sunčica Milosavljević neumorno je putovala i radila

diljem Srbije s omladinskim, studentskim i gradskim kazalištima, uključujući mlade u kritičko promišljanje aktualnih događaja i u antiratni kazališni aktivizam kroz moderan i snažan kazališni izraz.

Kulminacija ratova u Srbiji Sunčicu dovodi u „Pozorište odrastanja“ – program Centra za kulturu Stari Grad, koji je neustrašivo i vizionarski vodila Ljubica Beljanski Ristić. Iskustvo rada s omladinskom grupom „Pozorišta odrastanja“ – koji se odvijao tijekom NATO-vih bombardiranja te u periodu radikalnih društvenopolitičkih promjena – podržano brojnim edukacijama kod vodećih stručnjaka dramske pedagogije iz cijele Europe, koje je Ljubica Beljanski Ristić svakom prilikom organizirala za suradnike, imalo je odlučujući utjecaj na dramskopedagoško, ali i stvaralačko opredjeljenje Sunčice Milosavljević – da u svom radu odlučno razvija punu participaciju učesnika u kreativnim procesima, u donošenju odluka i uobličavanju scenskoga djela kroz kolektivno stvaralaštvo (*devising*). Procesi i predstave nastali u „Pozorištu odrastanja“ predstavljeni su u prvim izdanjima Bitef Polifonije – jednog od najbitnijih programa posvećenih razvojnoj drami kazalištu u Srbiji i šire. Sunčica je, također, od njegovog osnivanja, članica CEDEUM-a, krovnog udruženja za dramsku edukaciju u Srbiji.

Znanja stečena u „Pozorištu odrastanja“ i CEDEUM-u Sunčica je prenijela i dalje razvila u radu sa mladima u Indiji, gdje je boravila zahvaljujući stipendiji UNESCO-a. Tamošnje iskustvo rada sa mladima

iz najsiromašnijih i društveno najmarginaliziranijih kasti utrlo je put kasnijim složenim zadacima razvoja inkluzivnih i interkulturalnih programa učenja kroz dramu u raslojenim društvima.

U novom tisućljeću Sunčica s kolegicom Ivanom Despotović i članovima „Pozorišta odrastanja“ osniva udruženje BAZAART, posvećeno prije svega oživljavanju suradnje s dramskopedagoškim udrugama u regiji. interdisciplinarnih istraživanja i stvaralaštva, kao metoda inherentnih dramskoj pedagogiji.

Zamah u razvoju dramskopedagoške teorije i prakse Sunčica je dobila kroz rad u BAZAART-u koji se, kroz nacionalne i međunarodne projekte, te kroz programe i inicijative razvijene unutar njih, razvio i izdvojio kao točka oslonca za dramsku i kazališnu edukaciju u cijeloj Srbiji.

Kazališni rad Sunčice Milosavljević također odražava dubok utjecaj dramskopedagoških iskustava. Kao redateljica, Sunčica razvija originalne projekte u kojima promišlja važnost obrađivane teme za određenu kulturnu sredinu, i koja omogućava da se kroz kulturnu participaciju kazališnih stvaralaca i publike ostvare širi socijalni i pedagoški ciljevi. Kazališno stvaralaštvo Sunčice Milosavljević odvija se kroz blisku suradnju sa stručnim, znanstvenim i umjetničkim suradnicima te kroz kreativnu participaciju glumaca, njezine su predstave kolektivna kreacija ili „skupno oblikovano kazalište“. Često radi s omladinskim kazalištima i vodi stvaralačke procese u zajednici stvarajući naslijeđe proživljenih iskustava kreativne i suradničke izgradnje identiteta pojedinaca i zajednica.

Iskustva istraživanja, učenja i rada Sunčica je 2010. godine pretočila u magistarski rad na temu „Kreativna drama kao umjetnički proces u funkciji sociokulturnog razvoja“, a 2016. doktorirala je s radom „Dramska pedagogija: Dramska umjetnost u integriranom obrazovanju“.

Kao praktičarka, kulturna menadžerica i teoretičarka drame i dramske pedagogije, prisutna je u svim odgojno-obrazovnim područjima, od škole i neformalnog obrazovanja do akademskih predavanja i konferencija, zagovarajući važnost dramskog obrazovanja kako za cjelovit rast djeteta, tako i za kulturno, etičko i građansko formiranje učenika svih dobni skupina.

Dobitnica je međunarodne nagrade "Grozdanin kokot" Centra za dramski odgoj Bosne i Hercegovine za 2014. godinu.

Slijedom rečenoga, Povjerenstvo s poštovanjem i radošću kolegici Sunčici Milosavljević dodjeljuje **Nagradu za trajan doprinos dramskom odgoju ostvaren dugogodišnjim umjetničkim i pedagoškim djelovanjem u Republici Srbiji i u široj regiji, promicanjem dramskoga odgoja unutar te izvan školskoga sustava, osmišljavanjem i provedbom radionica i edukacijskih programa, pokretanjem stručnih skupova, osnivanjem i vođenjem udruge BAZAART, povezivanjem i suradnjom s istovrsnim udrugama u široj regiji, u Europi i svijetu te zagovaranjem i aktivnim promicanjem regionalne suradnje i kulturne demokracije.**

ČEDOMIR RUŽIĆ, prof. Hrvatskog i Talijanskog jezika, ravnatelj škole, dramski pedagog, kulturni i prosvjetni aktivist, Labin

Hrvatski centar za dramski odgoj s osobitim zadovoljstvom dodjeljuje **Nagradu za trajan doprinos dramskom/kazališnom odgoju prof. Čedomiru Ružiću, dugogodišnjem odgojno-obrazovnom djelatniku, školskom ravnatelju, kulturnom animatoru i dramskom pedagogu čiji je pedesetogodišnji rad obilježio razvoj kazališnog stvaralaštva mladih, građanskog i kulturnog odgoja u Labinu i Istri te šire.**

Čedomir Ružić rođen je u Umagu, osnovnu i srednju školu završio je u Labinu, a diplomirao je hrvatski i talijanski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zadru 1981. godine. Po povratku u Labin zapošljava se u Srednjoškolskom centru „Mate Blažina“, gdje tijekom četrdesetogodišnjeg rada razvija bogatu pedagošku i dramsko-stvaralačku djelatnost, najprije kao profesor hrvatskoga jezika, a od 1996. do umirovljenja 2022. kao ravnatelj škole. Tijekom 26 godina ravnateljskog mandata poticao je izvannastavne i međunarodne aktivnosti, interkulturalne razmjene i projekte koji

povezuju obrazovanje, umjetnost i društvenu odgovornost, uspostavivši suradnje s institucijama u Italiji, Norveškoj i Njemačkoj.

Kao dugogodišnji dramski voditelj i organizator nastupa školskih dramskih družina, Čedomir Ružić ostavio je trajan trag u dramskom i kazališnom odgoju mladih. Od 1983. do 2015. godine oblikovao je više od trideset predstava na hrvatskom i talijanskom jeziku, među kojima *Autobus-autobon-autoson*, *Klackalica*, *Ćelava pjevačica*, *Slap*, *Crna mloda od karbona* i *Bajka o potonulim zvonima*, ostvarujući zapažene uspjehe na regionalnim, državnim i međunarodnim smotrama. Kroz njegovu dramsku radionicu prošlo je više od tristo učenika, a mnogi od njih nastavili su obrazovanje i rad u području umjetnosti i obrazovanja. Ružićeve školske dramske grupe postale su sinonim za stvaralačko kazalište mladih, koje promiče kulturni identitet Labinštine i istarsku dvojezičnost.

Uz pedagoški rad, Ružić je pokretao i vodio brojne edukacijske i dramskopedagoške projekte: „*Školu demokracije – vijeća mladih*“, „*Obrazovanje za demokratsko građanstvo*“ i radionice dramskog odgoja za učenike i voditelje dramsko-scenskih grupa Istarske i Primorsko-goranske županije. Kroz njih je generacije učenika i nastavnika učio vrijednostima dijaloga, tolerancije, kreativnosti i društvene odgovornosti. Bio je član više stručnih i savjetodavnih tijela Ministarstva znanosti i obrazovanja te Agencije za odgoj i obrazovanje, sudionik u izradi nacionalnih pedagoških standarda, strategija i kurikula, kao i jedan od prvih ravnatelja-mentora i savjetnika u Hrvatskoj.

Za svoje zasuge u prosvjeti i kulturi dobitnik je niza priznanja: Reda Danice hrvatske s likom Antuna Radića (2000.), nagrade Istarske županije za znanost i obrazovanje (2018.), Zahvalnice Istarske županije (2023.) te Nagrade Grada Labina za izuzetan doprinos razvoju kulture (2022.). U svim ulogama – profesora, ravnatelja, dramskog pedagoga, kulturnog pokretača i vizionara – Ružić je utjelovio vrijednosti koje dramski odgoj promiče: stvaranje zajednice, razumijevanje, kreativnost i humanizam.

Svojim predanim i inspirativnim radom Čedomir Ružić ostavio je dubok i trajan trag u području dramskog i kazališnog odgoja, a njegovo pedagoško i kulturno nasljeđe nastavlja živjeti kroz nove generacije učenika i suradnika. Stoga mu Hrvatski centar za dramski odgoj sa zahvalnošću dodjeljuje **Nagradu za trajan doprinos dramskom/kazališnom odgoju kao priznanje za životno posvećenje odgoju i obrazovanju, umjetnosti i mladima.**